

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

507/2025 Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Paula Pakarinen, Sirpa Nieminen, Tanja Kaipainen

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	o	
2	Elinvoimainen ja kasvava • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Liikekiinteistöjen ja teollisuusalueen kokoojakadun liittymien välityskyvyn parantuminen. Alueella liikkuminen tulee sujuvammaksi kaikilla kulkumuodoilla.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++	Pilpantielle on mahdollisuus sijoittaa uusiomateriaaleja. Kohteessa kierrätetään kivi- ja kaivumateriaaleja. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen. Erottamalla pyöräily jalankulusta, saadaan pyöräilijöille sujuvampi reitti ja jalankulkijoille rauhallisempi tila liikkuu. Kun reitit ovat selkeitä ja turvallisia, se lisää pyöräilyn ja jalankulun houkuttavuutta. Joukkoliikenteen saavutettavuutta parannetaan keskittämällä runkobussin pysäkit keskeiselle alueelle ja toteutetaan pysäkeiltä hyvät ja turvalliset jalankulkuyhteydet väylille ja liikekiinteistöihin. Pysäkkien tiivistäminen tehostaa matka-aikoja ja tukee runkolinjojen tavoitteita.

			Luontopohjaiset suunnitteluratkaisut esim. niityt, paahdealueet ja mikrometsäympäristöt. Tulvamitoitetut hulevesiviemärit, viheralueiden ja hulevesien hallinnan integrointi katu ympäristöön, katualueelle tulee paljon hulevesiä läpäisevää ja imeyttävää rakennetta.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	o	
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	o	
Johtopäätös ja perustelut: Myönteiset ja pitkäaikaiset vaikutukset strategian tavoitteisiin, koska parannetaan liikenteen sujuvuutta ja välityskykyä kaikilla liikkumismuodoilla sekä huomioidaan ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteita.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
 Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__x__ Aikuiset__ Ikääntyneet__
 Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"
 Kohdistuuko päätös jonkin tiettyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	
2	Sosiaalseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	

Johtopäätös ja perustelut

Suunnitelmalla on neutraalit vaikutukset ihmisiin.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	++	Nykyinen puistoväylä muutetaan jalankulku- ja pyöräilyväyläksi välillä Leväsentie – Kolmesopentien alikulkukäytävä (Hermanninorsi). Parannetaan koululaisreittiä. Jalankulku ja pyöräilyn erottaminen parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä törmäysriskejä ja selkeyttämällä liikenneympäristöä. Pyöräilijöille saadaan sujuvampi reitti ja jalankulkijoille rauhallisempi tila liikkuu. Leväsentien länsipuolelle toteutettava uusi väylä vähentää osaltaan Leväsentien ylitystarvetta. Leväsentie kavennetaan nykyisestä, joten se hidastaa osaltaan ajonopeuksia. Kaupunkikiertoliittymän ratkaisut alentavat tehokkaasta ajonopeuksia ja parantaa näkemiä, joten suojatieturvallisuus paranee. Pysäkkien välille toteutetaan korotettu suojatie. Mestarinkadun ja Pilpantien kiertoliittymien välillä alennetaan nopeusrajoitus 50 km/h:sta 40 km/h. Pysäkeille ja kiinteistöille johtavat jalankulkuyhteydet voidaan toteuttaa esteettöminä.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	

4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
---	--	---	--

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Turvallinen liikkumisympäristö vähentää onnettomuusriskiä, ja on siten olennainen osa lapsen oikeutta elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Kohteella ei ole vaikutuksia maaseutuun.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	Viherpysäkkikonsepti ja monipuolinen viherympäristö muuttaa maantiemäisen ympäristön viihtyisäksi ja mielenkiintoiseksi katumiljööksi. Kaupunkikiertoliittymäratkaisulla saadaan alennettua ajoneuvojen nopeuksia ja siten parannettua sujuvuuden lisäksi liikenneturvallisuutta. Kiertoliittymien yliajettavia osuuksia käyttäen on kaikkien ajoneuvojen mahdollista liikkua alueella, ml. huolto- ja tavaraliikenne ja erikoiskuljetus.

			Kiertoliittymien väliin on sijoitettu korotettu suojatie. Jalankulku ja pyöräilyn erottaminen parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä törmäysriskejä ja selkeyttämällä liikenneympäristöä. Pyöräilijöille saadaan sujuvampi reitti ja jalankulkijoille rauhallisempi tila liikkua. Leväsentien länsipuolelle toteutettava uusi väylä vähentää osaltaan Leväsentien ylitystarvetta.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	++	Luonnon monimuotoisuutta edistetään luontopohjaisilla suunnitteluratkaisuilla esim. niityt, paahdealueet ja mikrometsäympäristöt.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	Tulvamitoitetut hulevesiviemärit, viheralueiden ja hulevesien hallinnan integrointi katu ympäristöön, katualueella paljon hulevesiä läpäisevää ja imeyttävää rakennetta. Ei nurmialueita vaan niittyjä, paahdeympäristöä ja mikrometsäalueita, joten vähemmän kunnossapitokertoja vert. nurmialueiden leikkaus. Viherpysäkkikonsepti ja varjostava puusto tuo varjoa. Puustoa joudutaan poistamaan paljon mm. verkostosaneerauksien takia. Alueelle istutetaan korvaavaa puustoa.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	--	Uusiomateriaaleja voidaan käyttää vain Pilpantiellä vesihuoltoverkostojen takia. Kaivumassoja pyritään kierrättämään hankealueella ja uudelleen käyttämään luonnonkiviä ja betonikiviä, haasteena on löytää välivarastointialueet läheltä hankealuetta.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	++	Katujen ja viheralueiden ratkaisut rikastuttavat kaupunkikuvaa. Maisema muuttuu maantieympäristöstä kaduksi.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Sujuvoittaa liikennettä ja parantaa eri kulkumuodoilla kauppakeskusten ja teollisuusalueen saavutettavuutta.
Johtopäätös ja perustelut Vaikutuksen ilmastoon ja ympäristöön ovat pääasiassa merkittäviä ja pitkäaikaisesti myönteisiä. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat kielteisiä, mutta lyhytaikaisia.			

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	-	Kohde on merkittävä kadun ja hulevesijärjestelmän saneeraushanke. Kunnossapidettäviä väyliä tulee lisää, mutta leikattavien nurmialueiden määrä vähenee.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	o	
Johtopäätös ja perustelut Kohteella on lyhytaikainen negatiivinen vaikutus kunnan talouteen investoinnin suuruuden takia ja pieni pitkäaikainen negatiivinen vaikutus kunnossapidettävien väylien määrän kasvun vuoksi.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisusta tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Liikkuminen tulee sujuvammaksi, kun liittymien välityskyky paranee. Alueiden saavutettavuus paranee jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osalta.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	++	Liikkuminen tulee sujuvammaksi, kun liittymien välityskyky paranee. Alueiden saavutettavuus paranee jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osalta.
7	Yritysten asiakasvirtaan	++	Liikkuminen tulee sujuvammaksi, kun liittymien välityskyky paranee. Alueiden saavutettavuus paranee jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osalta.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut Kohteella on merkittävät ja pitkäaikaiset positiiviset vaikutukset yrityksiin, kun parannetaan liikenneympäristöä.			